

Badanie złożoności obliczeniowej sortowania szybkiego w przypadku pesymistycznym

Szymon Leśniak

31 marca 2014

1 Wstęp

W algorytmie sortowania szybkiego (*quicksort*) wybiera się jeden z elementów tablicy (nazywany *pivot*), który jest umieszczany na właściwe jemu miejsce. Na powstałych po jego bokach podtablicach wywołuje się rekurencyjnie ten algorytm. W średnim przypadku jego złożoność wynosi $O(n \log n)$, jednak działa szybciej od innych algorytmów tego samego rzędu.

Największy wpływ na czas wykonania algorytmu ma każdorazowo wybór elementu *pivot*. W najstarszych implementacjach każdorazowo był nim skrajny element tablicy. Powoduje to jednak, że przy częściowo lub całkowicie posortowanej tablicy złożoność dąży do $O(n^2)$. Obranie na stałe innego *pivota* powoduje, że do wywołania przypadku pesymistycznego trzeba innego rozłożenia elementów.

Znalezienie tego rozłożenia jest jednak możliwe, co otwiera drogę do przeciążenia komputerów podczas złośliwych ataków. Zaproponowaną poniżej metodą rozwiązania problemu jest losowy wybór *pivota*, niezależny dla każdego wywołania algorytmu *quicksort*. Możliwe jest także zastosowanie hybrydowych algorytmów sortowania.

2 Opis badania

Sortowanym pojemnikiem użytym w badaniu był `vector` liczb typu `int`, pochodzący z STL C++. Implementacji dokonano przy użyciu systemu operacyjnego Ubuntu 13.10 oraz kompilatora g++ 4.8.1.

Przeprowadzone zostały dwie serie badań: dla stałego i ruchomego elementu *pivot*. Realizację przypadku pesymistycznego zapewniono przez nakazanie sortowania już posortowanych tablic. W tym celu pliki ze wzorcowo posortowanymi tablicami wykorzystano dwukrotnie: zarówno jako źródło, jak i wzór. Wynik był średnią z czasu wielokrotnego sortowania.

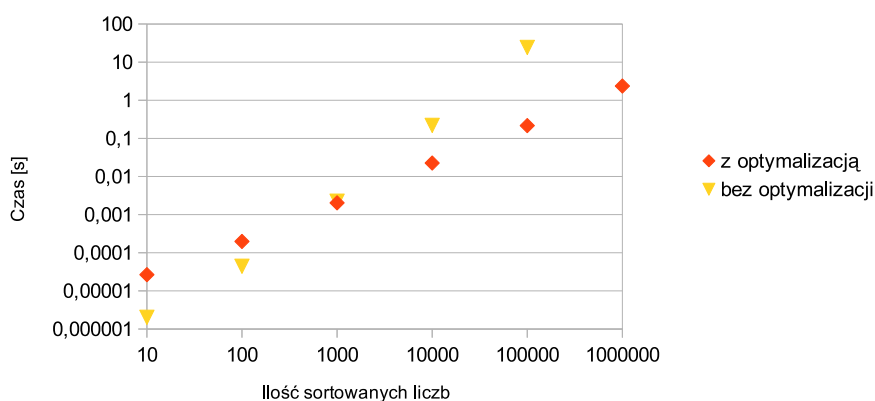
3 Wyniki badania

Wyniki są przedstawione w poniżej tabeli oraz na wykresie (skala log-log)

Tablica 1: Czasy działania algorytmów sortowania (w sekundach)

Ilość liczb	Ilość próbek	z optymalizacją	bez optymalizacji
10	500	$2,66 \cdot 10^{-5}$	$2,03 \cdot 10^{-6}$
100	100	0,000198192	$4,43 \cdot 10^{-5}$
1000	50	0,00203221	0,00224721
10000	25	0,0225887	0,219349
100000	15	0,216304	24,32
1000000	5	2,3648	

Średni czas losowania ciągu liczb algorytmem quicksort

4 Wnioski

Zadany ciąg liczb rzeczywiście sprowadzał algorytm *quicksort* do przypadku pesymistycznego – przy stałym pivocie zależność czasu działania od wielkości problemu jest wyraźnie kwadratowa.

Teoretycznej, oczekiwanej zależności nie udało się uzyskać dla algorytmu z optymalizacją. Ewentualną tego przyczyną jest czas potrzebny na losowanie liczby. Tłumaczy to fakt, że odchylenie od wykresu typu $n \log n$ jest największe dla najmniejszego zestawu danych.